FRÖBEL
Kompetenz für Kinder

Studium wykonalności p.t. „Ocena wykonalności funkcjonowania ośrodka edukacji przedszkolnej w dwumieście, bilingwalna placówka w Słubicach stosująca koncepcje pedagogiczne FRÖBEL"

w ramach projektu

„BILINGUA- bilingwalna edukacja przedszkolna w dwumieście."

Fröbel Bildung und Erziehung gemeinnützige GmbH
Karl-Marx-Straße 8
15230 Frankfurt (Oder)

BB-PL INTERREG V A 2014-2020
Europäische Union
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Redukować bariery – wspólnie wykorzystywać silne strony.
Barrieren reduzieren – gemeinsame Stärken nutzen.

FRÖBEL
Kompetenz für Kinder

SPIS TREŚCI **STRONA**

1. Zarys projektu ……3
1.1 Cel projektu ……..3
1.2 Analiza potrzeb w kontekście społeczno-ekonomicznym ……4
1.3 Grupa docelowa i zrównoważony rozwój społeczny w obszarze przygranicznym ……6
1.4 Wybór partnerów, organizacja i kontrola……7

2. Specyfika poszczególnych krajów……10
2.1 Charakterystyka pedagogiczna w Polsce-podstawa programowa.....10
2.2 Praca pedagogiczna FRÖBEL……...14
2.2.1 Odniesienie do Friedricha Froebela……14
2.2.2 Misja edukacyjna FRÖBEL……15
2.2.3 Zrozumienie edukacji……...16
2.2.4 Zasady pracy pedagogicznej……17
2.2.5 Deklaracje Fröbel: prawa dziecka, uczestnictwo, współdecydowanie ……..19
2.3 Rola nauczycieli i profil ich kompetencji wg. standardów FRÖBEL……....21
2.4 Podstawy edukacyjne dla przedszkoli w Polsce vs. Koncepcja ramowa grupy FRÖBEL…..25
2.5 Moduły edukacyjne według polskich podstaw edukacyjnych dla przedszkoli……..26
2.5.1 Ciało, ruch, zdrowie……26
2.5.2 Muzyka……27
2.5.3 Teatr i projekt……27
2.5.4 Życie społeczne……28
2.6. Pedagogiczne ukierunkowanie planowanego przedszkola w Słubicach……...…29
2.6.1 Dwujęzyczność i projekt „Niemiecki z Hansem Hase"……29
2.6.2 Wsparcie edukacji w naukach przyrodniczych, matematyce i technologii - projekt „Dom małych naukowców"……31
2.6.3 Koncepcja aklimatyzacji oparta na modelu berlińskim……34

3. Analiza rynku edukacji wczesnoszkolnej w polsko-niemieckim regionie przygranicznym..39
3.1 Edukacja przedszkolna w Polsce……39
3.2 Właściwe władze i nadzór nad przedszkolem w Polsce……40
3.3 Wymagania dla kadr w przedszkolach w Polsce……..41
3.4 Finansowanie przedszkoli w Polsce……44
3.4.1 Wniosek o dofinansowanie, terminy raportowania w gminie……..44
3.4.2 Wniosek, rozliczenie dotacji w Słubicach……..45
3.4.3 Kwota dotacji w Słubicach……46
3.4.4 Czesne……46
3.5 Raportowanie do właściwych organów w Polsce, statystyki i system rozliczania……..48

4**. Misja, wizja, cele strategiczne i podejście biznesowe na polskim rynku**……...…49
4.1 Misja Fröbel……...49
4.2 Wizja……...50
4.3 Cele strategiczne……52
4.4 Podejście biznesowe……53
5. Analiza architektoniczno-budowlana - załącznik
6. Analiza ekonomiczno-finansowa - przychody vs. wydatki - załącznik
7. Harmonogram rzeczowo-finansowy – załącznik

1. Zarys projektu

1.1 Cel projektu

BILINGUA to projekt o szczególnym znaczeniu dla społeczności lokalnej żyjącej w dwumieście Frankfurt n. Odrą - Słubice promujący dwujęzyczną edukację dzieci w wieku przedszkolnym.
Projekt stwarza solidne podstawy do powstania przedszkola o profilu polsko-niemieckim z naciskiem na dwujęzyczność, wzbogaconego o założenia pedagogiki fröblowskiej.

Projekt gwarantuje długofalowy efekt odziałowywujący na wiele pokoleń mieszkańców dwumiasta.

Beneficjentami projektu są zarówno dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodzice oraz cała lokalność społeczna, zarówno po stronie przyszłych pracowników, jak i pracodawców. Dalszy rozwój dwumiasta możliwy jest dzięki coraz bliższej integracji obu miast, czego podstawą jest sprawna komunikacja w języku sąsiada, rozwój kompetencji interkulturalnych, integracja obu nacji od najmłodszych lat. Nauka języka oraz integracja powinny się zaczynać jak najszybciej, najkorzystniej własnie w wieku przedszkolnym.

Już w roku 2002 posiedzenie Rady Europejskiej w Barcelonie określiło w tym zakresie potrzebę nauki języka obcego dzieci już na poziomie edukacji przedszkolnej. Cele te określane mianem **„celów barcelońskich”** pozostają w naszym dwumieście na niskim poziomie.

1.2 Analiza potrzeb w kontekście społeczno-gospodarczym

Punktem wyjscia do rozpaczecia projektu byla analiza potrzeb w kontekście społeczno-gospodarczym podparta aktualnymi danymi instytycji samorządowych z Frankfurtu n. Odrą jak i Słubic, uzupełniona przez wywiady z rodzicami dzieci w wieku przdszkolnym z obu miast.

Ze wstępnych ustaleń wynika, że ilość miejsc w istniejących już placówkach o bilingwalnym profilu polsko-niemieckim jest niewystarczająca – źródło „Raport ds. Kształcenia Frankfurt n. Odrą-Słubice 2018".

Wynika z niego, iż w roku 2018

- w Słubicach oferowano jest jedynie 15 miejsc dla dzieci niemieckich w przedszkolu PINOKIO, na 1.540 dzieci w wieku 3-6 lat z Frankfurtu n.Odrą (co daje ogółem 1 %)

- we Frankfurcie n. Odrą oferowano jedynie 20 miejsc dla dzieci polskich w przedszkolu EUROKITA na 843 dzieci w wieku 3-6 lat ze Słubic (co daje ogółem 2,37 %)

Oferowana ilość 35 miejsc w bilingwalnych placówkach na 2.388 dzieci w wieku przedszkolnym 3-6 lat (przy 85 tyś. populacji mieszkańców obu miast) jest dobrym początkiem, aczkolwiek jedynie „kroplą w morzu potrzeb".

Jak wynika z kolejnego raportu „Planowanie zapotrzebowania miejsc w edukacji przedszkolnej 2019-2023" opracowanej przez Miasto Frankfurt (Oder), liczba potrzebnych miejsc w grupie 0-6 lat będzie wzrastać od 2.909 w roku 2019 do 3.171 w roku 2023. Ogółem wspierać więc należy nie tylko samo powstawanie nowych przedszkoli, a przede wszystkim takich, które wspisują się w „cele barcelońskie" oraz odpowiadają potrzebom dwumiasta.

Zważywszy, że dla wielu rodzin polsko-niemieckich w naszym regionie brakuje możliwości swobodnego wyboru takiego własnie przedszkola, które w równym

stopniu pielęgnować będzie oba języki, tak jak dzieje się to u nich w rodzinach.

W samym tylko 58 tysięcznym Frankfurcie n. Odra żyje ponad 5,5 tysiąca obcokrajowców, a z tej grupy 40 % to obywatele polscy, a więc ponad 2.250 Polaków.

Wprowadzenie zasady immersji w kolejnych przedszkolach dawałoby ich dzieciom oraz dzieciom z rodzin narodowościowo-homogenicznych dodatkowe wsparcie ogólne oraz językowe w ich rozwoju. Wielojęzyczne dzieci rozwijają intelektualną elastyczność, która pozytywnie wpływa na zdolność myślenia, a imersja dodatkowo wspiera znajomość języka ojczystego.

Z dalszej analizy wynika:

Kiedy po stronie frankfurckiej 7 przedszkoli z ogółem 30 prowadzi częsciowy model dwujęzycznej edukacji, po stronie słubickiej znajudje się jedynie jedno przedszkole o tym profilu.

Z oferty tej mogło skorzystać jedynie:

- 487 dzieci z 1.540 we Frankfurcie n.Odrą (31%)

- 175 dzieci z 843 w Słubicach (20%)

Logiczną konsekwencją wynikającą z ww. liczb preferowanym miejscem do stworzenia przedszkola dwujęzycznego jest miasto Słubice.

1.3 Beneficjenci i zaangażowani partnerzy z Polski i Niemiec

Beneficjentami projektu są zarówno dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodzice oraz cała lokalność społeczna, zarówno po stronie przyszłych pracowników, jak i pracodawców.
Wielu rodzinom polsko-niemieckim w naszym regionie brakuje możliwości swobodnego wyboru takiego przedszkola, które w równym stopniu pielęgnować będzie oba języki, jak dzieje się to u nich w rodzinach.
Dzięki proponowanej jednostce bilingwalnej rodziny takie nie będą dyskryminowane, ponieważ oba języki traktowane będa na równi.

Partnerzy:

W projekt zaangażowani są partnerzy z Polski oraz Niemiec.
Glownym partnerem z Niemiec jest Fröbel Bildung und Erziehung gemeinnützige GmbH z Frankfurtu nad Odrą, a ze strony polskiej Fundacja Dobro Kultury ze Słubic.

Ponadto do współpracy zaproszeni zostali przedstawiciele jednostek samorządowych odpowiedzialnych za edukację przedszkolną w obu miastach.
W tym celu odbyly się spotkania robocze z ZAO w Słubicach, Jugendamt we Frankfurcie n. Odrą, UM Słubice, Rathaus Frankfurt (Oder). Dodatkowo zaprosilismy kadrę zainteresowanych jednostek edukacji wczesnoszkolnej.
Dyskusji poddane zostaly zagadnienia metrytoryczne, m.in. czy proponowaną koncepcję bilingwalną edukacji przedszkolenj należy uzupełnić o model berliński oraz otwarte wiekowo grupy?

1.4 Dobór partnerów, organizacja i kontrola.

Wnioskodawca Fröbel Bildung und Erziehung gemeinnützige GmbH z Frankfurtu nad Odrą dopowiedzialny byl za dobór partnerów, organizację pracy w ramach projektu oraz kontrolę wyników.

FRÖBEL jest największą w Niemczech ponadregionalną organizacją non-profit prowadzącą żłobki, przedszkola i ośrodki opieki pozaszkolnej z jednostkami w kilku landach niemieckich oraz za granicą.
Jakość, elastyczność i innowacyjna koncepcja edukacyjna FRÖBEL oraz jego obiekty, które reprezentują bardzo wysoki standard, sprawiają, że FRÖBEL jest kompetentnym partnerem zarówno dla rodziców, rodzin, gmin oraz firm.

Dobór partnera z Polski, Fundacji Dobro Kultury, oparty był na jej wiedzy i doświadczeniu oraz chęći współpracy w ramach projektu.

Zadaniem statutowym polskigeo parnera projektu Fundacji Dobro Kultury w Słubicach jest:
-wspomaganie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez wspieranie i animowanie inicjatyw o charakterze społecznym i edukacyjnym
- wzmacnianie wymiany interkulturanej
- działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami i narodami.

Fundacja od lat wspiera lokalne inicjatywy w obszarze edukacji oraz integracji europejskiej. Dzięki tym doświadczeniom zna potrzeby lokalnego rynku kształcenia i zainicjowała spotkanie z partnerem projektu w sprawie możliwości stworzenia potrzebnego przedszkola. W ramach wcześniejszych projektów stworzyła on własną koncepcję dwujęzyczności (polsko-

niemieckiej) opartej na zasadach imersji i szukała partnera, który byłby wstanie zrealizować taką inwestycję i posiada podobne know-how, i to w obu krajach.

W fazie przygotowawczej partner przekazał wnioskodawcy tę własnie koncepcję, co zaaowocowało rozpoczęciem współpracy i złożeniem wspólnego wniosku.

Partner odpowiedzialny był za nawiązanie kontaktów z lokalnymi instytucjami, zajmującymi sie edukacją przedszkolną w dwumieście.
W kolejnej fazie wspierał on rozpowszechnienie projektu w dalszych jednostkach oraz odpowiedzialny był za marketing projektu.

W fazie realizacji projektu wnioskodwaca przygotowal wizyty studyjne w dwujęzycznym przedszkolu MALTA w Poznaniu oraz Oderknirpse we Frankfurcie nad Odrą.

Kolejny partner przedszkole Malta w Poznaniu wspierało wymianę doświadczeń w implementacji koncepcji imresji, a także udzielało informacji na temat dostosowania architektonicznego planowanego przedszkola. Dodatkowo przedszkole Malta przekazało szczegółową koncepcję stopniowej adaptacji dzieci opartej na modelu berlińskim.

Dzięki sprawdzonej koncepcji bilingwalnej edukacji przedszkolnej oraz doświadczeniu partnerów projektu w tym zakresie zbadalismy możliwość przeniesienia do dwumiasta istniejących już rozwiązań bilingwalności z obu krajów, wzbogacając je o założenia pedagogiki fröblowskiej.

Zbadalismy możliwość połączenia sprawdzonych już w polskim przedszkolu MALTA oraz niemieckim przedszkolu ODERKNIRPSE:

- Koncepcji dwujęzyczności (polsko-niemieckiej) opartej na zasadach immersji

- Koncepcji stopniowej adaptacji dzieci opartej na modelu berlińskim

- Innowacyjnej koncepcji pedagogicznej FRÖBEL - opartej na zabawie w otwartych wiekowo polsko-niemieckich grupach

Wspólna kadra

Na poczatku projektu ustalona została wspólna kadra wszytskich partnerow. Po stronie niemieckiej kierownikiem projektu został kierownik regionu Fröbel Bildung gGmbH Pan Kamil Więcek, a po stronie polskiej prezez zarządu Fudacji Dobro Kultury Pani Marzena Słodownik oraz dyrektor przedszkola Malta Pani Adriana Ślusarska.

Podzial obowiazkow został ustalony następująco:

Partner niemiecki opracował studium wykonalności w następujących punktach: 1,4,6,7.

Partner polski przygotował część studium wykonalności w pukncie nr. 2.

Punkt nr. 3 studium wykonalności partnerzy przygotowali wspólnie.

Niezależny expert Pani mgr inż. arch. Magdalena Korska-Stefańska (Piktogram Architektura i Urbanistyka) przygotowała badnia architektoniczno - budowlane oraz opracowała punkt nr. 5 studium wykonalnosci.

2. Specyfika danego kraju

2.1 Charakterystyka pedagogiczna w Polsce-podstawa programowa

Praca pedagogiczna we wszystkiech przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formachj wychowania przedszkolnego w Polsce oparta jest o tzw. podstawę programową.

Jest to Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego wskazuje cel wychowania przedszkolnego, zadania profilaktyczno-wychowawcze przedszkola, oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej i innej formie wychowania przedszkolnego, zwanych dalej „przedszkolami", oraz efekty realizacji zadań w postaci celów osiąganych przez dzieci na zakończenie wychowania przedszkolnego.

Celem wychowania przedszkolnego jest wsparcie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to realizowane jest przez proces opieki, wychowania i nauczania – uczenia się, co umożliwia dziecku odkrywanie własnych możliwości, sensu działania oraz gromadzenie doświadczeń na drodze prowadzącej do prawdy, dobra i piękna. W efekcie takiego wsparcia dziecko osiąga dojrzałość do podjęcia nauki na pierwszym etapie edukacji.

Podstawa programowa składa się z dwóch głównych elementów: zadania przedszkola oraz osiągnięcia dziecka na koniec wychowania przedszkolnego, sprecyzowanych w następujący sposób:

A. Zadania przedszkola

1. Wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka poprzez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym obszarze jego rozwoju.
2. Tworzenie warunków umożliwiających dzieciom swobodny rozwój, zabawę i odpoczynek w poczuciu bezpieczeństwa.
3. Wspieranie aktywności dziecka podnoszącej poziom integracji sensorycznej i umiejętności korzystania z rozwijających się procesów poznawczych.
4. Zapewnienie prawidłowej organizacji warunków sprzyjających nabywaniu przez dzieci doświadczeń, które umożliwią im ciągłość procesów adaptacji oraz pomoc dzieciom rozwijającym się w sposób nieharmonijny, wolniejszy lub przyspieszony.
5. Wspieranie samodzielnej dziecięcej eksploracji świata, dobór treści adekwatnych do poziomu rozwoju dziecka, jego możliwości percepcyjnych, wyobrażeń i rozumowania, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb i zainteresowań.

6. Wzmacnianie poczucia wartości, indywidualność, oryginalność dziecka oraz potrzeby tworzenia relacji osobowych i uczestnictwa w grupie.
7. Tworzenie sytuacji sprzyjających rozwojowi nawyków i zachowań prowadzących do samodzielności, dbania o zdrowie, sprawność ruchową i b ezpieczeństwo, w tym bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
8. Przygotowywanie do rozumienia emocji, uczuć własnych i innych ludzi oraz dbanie o zdrowie psychiczne, realizowane m.in. z wykorzystaniem naturalnych sytuacji, pojawiających się w przedszkolu oraz sytuacji zadaniowych, uwzględniających treści adekwatne do intelektualnych możliwości i oczekiwań rozwojowych dzieci.
9. Tworzenie sytuacji edukacyjnych budujących wrażliwość dziecka, w tym wrażliwość estetyczną, w odniesieniu do wielu sfer aktywności człowieka: mowy, zachowania, ruchu, środowiska, ubioru, muzyki, tańca, śpiewu, teatru, plastyki.
10. Tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających poznanie wartości oraz norm odnoszących się do środowiska przyrodniczego, adekwatnych do etapu rozwoju dziecka.
11. Tworzenie warunków umożliwiających bezpieczną, samodzielną eksplorację elementów techniki w otoczeniu, konstruowania, majsterkowania, planowania i podejmowania intencjonalnego działania, prezentowania wytworów swojej pracy.
12. Współdziałanie z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami, uznanymi przez rodziców za źródło istotnych wartości, na rzecz tworzenia warunków umożliwiających rozwój tożsamości dziecka.
13. Kreowanie, wspólne z wymienionymi podmiotami, sytuacji prowadzących do poznania przez dziecko wartości i norm społecznych, których źródłem jest rodzina, grupa w przedszkolu, inne dorosłe osoby, w tym osoby starsze, oraz

rozwijania zachowań wynikających z wartości możliwych do zrozumienia na tym etapie rozwoju.

14. Systematyczne uzupełnianie, za zgodą rodziców, realizowanych treści wychowawczych o nowe zagadnienia, wynikające z pojawienia się w otoczeniu dziecka zmian i zjawisk istotnych dla jego bezpieczeństwa i harmonijnego rozwoju.
15. Systematyczne wspieranie rozwoju mechanizmów uczenia się dziecka, prowadzące do osiągnięcia przez nie poziomu umożliwiającego podjęcie nauki w szkole.
16. Organizowanie zajęć – zgodnie z potrzebami – umożliwiających dziecku poznawanie kultury i języka mniejszości narodowej lub etnicznej lub języka regionalnego – kaszubskiego.
17. Tworzenie sytuacji edukacyjnych sprzyjających budowaniu zainteresowania dziecka językiem obcym nowożytnym, chęci poznawania innych kultur.

2.2 Praca pedagogiczna FRÖBEL

2.2.1 Odniesienie do Friedricha Fröbla

FRÖBEL e.V. oraz jej spółka FRÖBEL Bildung und Erziehung gemeinnützige GmbH noszą nazwę pedagoga, który był założycielem pierwszego przedszkola wg. pedagogiki antropologicznej wczesnego dzieciństwa - Friedricha Fröbla. Promowane przez niego pojęcie pedagogiki skoncentrowanej na holistycznej naturze dziecka oraz opartej na zabawie, jest punktem wyjścia dla wielu badań naukowych oraz jest potwierdzona przez wielu innych znawców tematu. Jednoczesnie wpisuje sie ona w brandenburski plan edukacyjny.

W koncepcji Friedricha Fröbla edukacja postrzegana jako czynność, w której dziecko samodzielnie poznaje świat. Edukacja jest procesem trwającym przez całe życie, który napędzany jest inicjatywą i aktywnością ludzi. Procesy edukacyjne to procesy samokształcenia, w których nabywane są umiejętności społeczne i przedmiotowe. Holistyczny charakter edukacji, tj. kształtowanie zmysłów, a także kształtowanie ciała, umysłu i emocji, pomaga dzieciom w uzyskaniu podstawowej wiedzy estetycznej i poznawczej, uwrażliwia na środowisko i wspólne życie w społeczeństwie. Edukacyjną misję Föbla rozumiemy jako możliwie najlepsze ksztaltowanie procesu edukacji oraz towarzyszenie dzieciom, jak i ich rodzinom w tym procesie.

2.2.2 Misja edukacyjna FRÖBEL

Sposób w jaki towarzyszymy i wspieramy dzieci w edukacji naszych przedszkolach są jasno określone:

- poprzez prawo opieki nad dziećmi i młodzieżą (KJHG, szczególnie w rozdziałach 1 i 3)
- przez prawo dt. prowadzenia ośrodków opieki dziennej w Brandenburgii

„Ośrodki opieki dziennej pełnią funkcję edukacji, wychowania i opieki. Praca wychowawcza przedszkola wspiera naturalną ciekawość dzieci, rzuca wyzwanie ich aktywnym procesom edukacyjnym, podnosi problemy dzieci i uczy sie z nimi obchodzic. Uzupełniają i wspierają wychowanie rodzinne oraz umożliwiają dzieciom zdobywanie doświadczeń poza relacjami rodzinnymi. " (Ustawa o przedszkolu §3 ust. 1).

- poprzez program edukacyjny „Zasady edukacji podstawowej"

- oraz w ramach koncepcji ramowej - FRÖBEL Bildung und Erziehung gGmbH

„Kompetencje dzieci" rozwijamy zapewniając im kompetentnych dorosłych jako „asystentów edukacyjnych", którzy pomagają im rozwinąć się na samodzielnych, pewnych siebie, nieuprzedzonych i odpowiedzialnych członków demokratycznego społeczeństwa. Dlatego tak projektujemy przedszkola, aby dzieci i ich rodzin, czuły się w nich mile widziane i znajdował się w centrum naszej uwagi.

Dla nas praktykowanie równych szans oznacza, że każde dziecko ma okazję odkryć i wzmocnić swoje kompetencje, a tym samym poszerzyć swój indywidualny potencjał. Jesteśmy przekonani, że jest to właściwy sposób, aby

zagwarantować wysokiej jakości edukację wczesnoszkolną, wychowanie oraz opiekę wszystkim dzieciom, a także pomoc w tym procesie ich rodzinom.

Pracujemy na podstawie pedagogiki integracyjnej opartej na kulturze doceniającej na równi wszystkie dzieci i ich rodzin oraz wdrażamy ją i rozwijamy przez zespoły specjalistów. Polega to na dostrzeganiu podobieństw i różnic oraz dostrzeganiu indywidualnych uwarunkowań dzieci, tak aby świadomie podejmowac działania pedagogiczne (koncepcja ramowa FRÖBEL 2015, s. 5).

2.2.3 Zrozumienie edukacji

Dzieci mają naturalną potrzebę rozwoju i edukacji oraz prawo do opieki i wsparcia. Aktywnie kształtują one swoje procesy edukacyjne, kontaktując się z otoczeniem i ludźmi wokół nich oraz odkrywając świat wszystkimi zmysłami. W ten sposób samodzielnie odkrywają świat i rozwijają własną osobowość.

Edukację i wychowanie dzieci rozumiemy jako proces obejmujący zarówno rozwój umiejętności społecznych i emocjonalnych, jak i rozwój umiejętności motorycznych, językowych i poznawczych. Procesy edukacyjne dzieci to złożone i całościowe procesy obejmujące narządy zmysłów, ciało, język, uczucia, myślenie i pamięć.

Zabawa dla dzieci ma ogromne znaczenie. W ten sposób poznają świat, uczą radzic sobie z problemami oraz rozumieć procesy społeczne, a także odkrywają i testują własne umiejętności. Nauczyciele zapewniają dzieciom swobodny wybór miejsca zabaw, osób do zabawy i szeroką gamę materiałów.

Jeśli dzieci mają poczucie, że są dobrze zaopiekowane i mają zaufanie do opiekunów zyskują poczucie bezpieczeństwa, które pozwala im znaleźć drogę w nowych sytuacjach życiowych. W ten sposób doświadczają swoich mocnych stron i możliwości oraz kształtują własne procesy edukacyjne poprzez kontakt z innymi dziećmi i opiekunami.

2.2.4 Zasady pracy pedagogicznej

W naszym przedszkolu tworzymy niezbędne warunki ramowe oparte na trzech zasadach, aby stymulować złożone procesy edukacyjne:

- **koncepcja kształtowania poprawnych relacji**
- **koncepcja indywidualizacji - podmiotowego traktowania podopiecznych**
- **koncepcja współudziału i uczestnictwa dzieci**

Koncepcja kształtowania poprawnych relacji

Stabilne relacje emocjonalne i społeczne zapewniają dziecku bezpieczeństwo. Dzieki nim dzieci mogą aktywnie kontaktować się ze swoim otoczeniem oraz odkrywać i doswiadczać je wszystkimi zmysłami. Właśnie dlatego dzieci mają prawo do niezawodnych relacji, ponieważ są one podstawowym warunkiem udanych procesów edukacyjnych i rozwojowych. Poprzez wrażliwość i emocjonalną dostępność naszych nauczcieli wspieramy budowanie relacji.

Pobyt w naszym przedszkolu pozwala dzieciom doświadczyć społeczności, która różni się od wspólnego życia w rodzinie. Podopieczny spotyka dzieci w różnym wieku, pochodzące z różnych kultur i rodzin, które mają podobne, bądz inne zainteresowania. Wymieniają się one pomysłami na gry, tworzą

przyjaźnie, doświadczają świat, ale także uczą się rozwiązywać konflikty. Kształtuje to osobowość oraz rozwój umiejętności społecznych i emocjonalnych. Naszym zadaniem edukacyjnym jest umożliwienie dzieciom przeżywania pradziwych relacji „ z życia wziętych".

Koncepcja indywidualizacji - podmiotowego traktowania podopiecznych

Dzieci mają prawo do tego, aby brano pod uwagę ich osobowość oraz indywidulane procesy poznawcze. Praca edukacyjna jest zatem zorientowana na potrzeby i wymagania dzieci. Każde dziecko jest częścią społeczności. Stwarza to możliwości, ale także ograniczenia w odniesieniu do indywidualnych preferencji i zainteresowań. Nie zawsze możemy zaspokoić wszystkie potrzeby każdego dziecka - dla nas ważne jest, abyśmy je dostrzegali i sygnalizowali dziecku, że je widzimy. Jeśli nie będziemy w stanie spełnić potrzeb dziecka w danym momencie, zostanie mu to wyjaśnione. W sensie zindywidualizowania pracy edukacyjnej dzieci mają możliwość skorzystania z różnorodnych ofert, samodzielnego korzystania z materiałów i podjęcia decyzji za lub przeciw aktywności grupowej w ciągu dnia.

Koncepcja współudziału i uczestnictwa dzieci

Dzieci mają prawo do samostanowienia i uczestnictwa. Dzieci są w stanie podejmować decyzje i oceniać, a my zachęcamy do włączenia się do społeczności i znalezienia wspólnych rozwiązań problemów. W ten sposób rozwijają zaufanie dla swoich mocnych stron i uczą się szanować samych siebie, ale także szanować samopoczucie i życzenia innych. Demokrację można doświadczyć wcześnie, dając dzieciom możliwość wypróbowania jej mechanizmów oraz udzielić pomocy w kształtowaniu jej w środowisku przedszkolnym.

Każde dziecko powinno mieć możliwość wniesienia własnych umiejętności w proces kształtowania społeczności. Dlatego tworzymy sytuacje, które umożliwiają dzieciom współudział. Dzieci są traktowane poważnie. Ważne jest tutaj nie tyle pozostawienie dzieci samym sobie, ale towarzyszenie im w procesach decyzyjnych odpowiednich do ich rozwoju.

Udział dzieci w codziennym życiu edukacyjnym oznacza planowanie razem z nimi, proszenie ich o opinie i uwzględnianie ich zdania, ustalanie z nimi różnych zasad, poważne uwzględnianie ich życzeń i zainteresowań. Dzieci są zaangażowane, gdy mogą przyczynić się do tego, co ich dotyczy, zgodnie z możliwościami ich rozwoju. Wpsianie na stałe formy konwersacji, takiej jak n.p. poranny kręg lub komitet dziecięcy / parlament dziecięcy dają dzieciom możliwość uczestnictwa.

Uczestnictwo oznacza także próbowanie i identyfikowanie możliwości opartych na przeniesieniu odpowiedzialności na dzieci bez ich przytłaczania, n.p. wspólny plan posiłków, zamawianie nowych materiałów do gry, a także pomaganie w kształtowaniu sytuacji związanych z opieką nad grupą.

2.2.5 Deklaracje Fröbel: prawa dziecka, uczestnictwo, współdecydowanie

Naszym celem jest wzmocnienie powierzonych nam dzieci i przygotowanie ich do życia. Dzieci powinny zdobyć wiedzę na temat ich praw opisanych w Konwencji ONZ, o prawach dziecka oraz o modelu pedagogicznym FRÖBEL. Są to nastepuajce prawa:

- Prawo do edukacji i rozwoju swojej osobowości

Dajemy dzieciom czas na eksplorowania świata, zadawanie pytań i znajdowanie własnych odpowiedzi.

▲ Prawo do bycia takim, jakie są

Uznajemy i ich różne cechy charakteru, różne języki, różnorodne pochodzenie społeczne i kulturowe, a także różne style życia rodzinnego.

▲ Prawo do uczestnictwa

Aktywnie uczestnicząc w życiu codziennym innych dzieci doświadczają siebie jako aktywnej części społeczności. Z nami dzieci podejmują własne decyzje, które również wpływają na życie w społeczności.

▲ Prawo do samostanowienia

Nasze codzienne życie opiera się na potrzebach i zainteresowaniach dzieci. Dzieci same decydują, a ich „nie" jest akceptowane.

▲ Prawo do własnego doświadczenia

Każde dziecko poznaje świat na swój sposób i we własnym tempie. Dzieci powinny także nauczyć się radzić sobie z różnymi wyzwaniami.

▲ Prawo do niezawodnych i zaufnych relacji

Poprzez kontakty z dorosłymi i przyjaźnie z rówieśnikami dzieci doświadczają wspólnej nauki i życia społecznego.

▲ Prawo do kompetentnego personelu edukacyjnego

Zapewniamy wysoką jakość naszej pracy poprzez regularne i profesjonalne szkolenia oraz ciągłą refleksję na temat naszych działań pedagogicznych.

2.3 Rola nauczycieli i profil ich kompetencji wg. standardów FRÖBEL

Umożliwiamy dzieciom aktywne i samodzielne uczenie się poprzez zdobywanie umijejętności postrzegania i reagowania na potrzeby i zainteresowania innych. Oznacza to, że w oparciu o indywidualną obserwację dzieci pomagamy im opisać swoje potrzeby i tym samym tworzyć własne treści edukacyjne.

- ▲ Jesteśmy otwarci na pomysły dzieci i jesteśmy dla nich dostępni jako opiekunowie przez cały dzień. Każde dziecko ma wystarczająco dużo czasu, aby móc rozwijać się we własnym tempie.

- ▲ Uważamy się za towarzyszy, obserwatorów, uczniów i współautorów, zapewniając dzieciom odpowiednie ramy dla ich procesów samokształcenia, takich jak dostarczanie impulsów do dalszych procesów eukacyjnych.

- ▲ Wymagamy od naszej kadry otwartego i dialogicznego podejścia do każdego dziecka.

- ▲ Znamy aktualne tematy związane z edukacją, wychowaniem i mentoringiem, stale szkolimy się zespołowo i indywidualnie oraz szukamy i wymieniamy doświadczenia między sobą oraz w specjalistycznych grupach roboczych.

FRÖBEL
Kompetenz für Kinder

Profil kompetencji specjalistów pedagogicznych z FRÖBEL

Kompetencje pedagogiczne i zadania specjalistyczne kardy:

Pedagogiczne ramy orientacyjne	Znam i korzystam z programu edukacyjnego oraz z narzędzi pedagogicznych FRÖBEL (np. opis misji, ramy, standardy itp.), posiadam aktualną wiedzę na temat wczesnej edukacji, wychowania i wsparcia w realizacji codziennych zadań pedagogicznych. Na tej podstawie i na podstawie trzech zasad indywidualizacji, relacji i uczestnictwa realizuję zadania edukacyjne z dziećmi.
Wykorzytywanie wiedzy fachowej	Posiadam dogłębną wiedzę fachową oraz umiejętności metodyczne i dydaktyczne. Na tej podstawie mogę w każdej chwili podać profesjonalne uzasadnienie mojego działania. Używam tej wiedzy do refleksji i dalszego rozwijania mojej pracy pedagogicznej.
Praca pedagogiczna	Moje działania pedagogiczne odzwierciedlają prawa dzieci i misję pedagogiczną FRÖBEL.
Obserwacja	Dzieki systematycznej obserwacji dostrzegam werbalne i niewerbalne sygnały od dzieci, interpretuję je i wykorzystuje je do zrozumienia ich zainteresowań i rozwoju. Systematycznie zastanawiam się nad tymi obserwacjami i wykorzystuję je jako podstawę mojej pracy edukacyjnej. Mam świadomość istoty moich spostrzeżeń.
Dokumentacja	Dokumentuję swoje spostrzeżenia i wykorzystuję je do planowania edukacji. Z jednej strony wykorzystuję moją dokumentację do stworzenia portflio dzieci, a z drugiej strony, wykorzystuję ją do mojej pracy z rodzinami i innymi osobami powiązanymi z edukacją.
Codzinna organizacja pracy	Układam codzienny plan nauczania tak, aby dzieci znajdowały impulsy i sugestie dotyczące swoich działań i mogły samodzielnie zodbywać różne doświadczenia.
Praca z rodzinami	Aktywnie podchodzę do współpracy z rodzicami i nawiązuję z nimi partnerską relacje edukacyjną (patrz także relacje zawodowe i zdolność do interakcji).
Prowadzenie rozmów rozwojowych	Przygotowuję rozmowy rozwojowe na podstawie moich obserwacji i dokumentacji oraz prowadzę je w uporządkowany i aktywny sposób, w regularnych odstępach czasu.

Ochrona dzieci	Wiem o szczególych potrzebach dzieci i zwracam uwagę na ich zachowanie wobec mnie i moich kolegów z pracy. Zwracam szczególną uwagę na dobrobyt dziecka i zwracam się do mojego przełożonego na wczesnym etapie, jesli coś mnie zaniepokji.

Kompetencje w komunikacji

Profesjonalne budowanie relacji	Aktywnie, odpowiedzialnie i niezawodnie kształtuję swoje relacje z dziećmi, rodzinami, zarządem i współpracownikami, zachowując odpowiedne i profesjonalny relacje.
Interaktywność	Z szacunkiem kształtuję różnorodne sytuacje w komunikacji z dziećmi, rodzicami, zarządem, kolegami i innymi osobami. W komunikacji stosuję zróżnicowane formy językowe i pozajęzykowe, odpowiednie do sytuacji i grupy docelowej.
Zdolność do współpracy	Swoją wiedzę, poglądy i postawy wnoszę we wspólne planowanie pracy pedagogicznej, rozwój jakości i rozwój wspólnej koncepcji. Jestem wdzięczny i pełen szacunku dla mojej pracy. Przestrzegam obowiązujących zasad i umowów.
Obchodzenie się z krytyką	Nie unikam problemów i wyrażam krytykę wobec innych lub miejsca pracy w taki sposób, aby była ona konstruktywna i pomocna dla drugiej osoby. Potrafię konstruktywnie poradzić sobie z krytyką skierowaną do mnie.
Umiejętność rozwiązywania konfliktów	Rozpoznaję przyczyny konfliktów, dostrzegam różne perspektywy i, jeśli to konieczne, rozwiązuję je lub opracowuję odpowiednie rozwiązania. W odpowiednim czasie prosze o pomoc przełożonych w rozwiązywanie konfliktów.

Kompetencje osobiste

Empatia	Rozumiem spób widzenia innych osob.
Zdolnosd do samorefleksji	Znam swoje mocne i słabe strony oraz relefktuję własne doświadczenia i działania, moje wartości i cele. Znam wpływ mojego zachowania na dzieci, rodziny i współpracowników i mogę uzasadnić swoje działania oraz ocenić ich konsekwencje.
Stosowność	Jestem wiarygodną osobą dla dzieci, rodzin i współpracowników, poniewaz moje wypowiedzi i zachowania

	są spójne. Poprzez moje zachowanie pozostaję autentyczna i buduję relacje polegajace na zaufaniu.
Kompetencje interkulturalne	Jestem świadomy różnorodności światów i kultur życia rodzinnego i traktuję je z uznaniem. Zastanawiam się nad własnymi działaniami wobec dzieci, rodzin i współpracowników oraz przyczyniam się do niwelowania uprzedzeń kulturowych w zespole.

Zachowanie w pracy

Organizacja pracy	Samodzielnie rozpoznaję zadania, warunki ramowe i obowiązki w moim środowisku. Codziennie planuję i organizuję codzienny plan dnia dla dzieci i odpowiedzialnie korzystam z zasobów obiektu.
Gotowość / zaangażowanie	Podejmuje się pracy z motywacją i wykazuje wysoki poziom zaangażowania. Dobrze sobie radzę nawet w trudnych sytuacjach.
Działania ukierunkowane na wyniki	Ustalam z moim przełożonym, w zespole i z rodzicami, osiągalne i odpowiednie cele. Planuję odpowiednie kroki wdrożeniowe i je realizuje. Dążę do osiągnięcia tych celów nawet w trudnych sytuacjach i nie tracę ich z oczu nawet w zmienionych warunkach ramowych.
Poczucie odpowiedzialności	Działam ostrożnie i z wytyczonym celem, podejmuję decyzje i bronię swoich działań.
Chęć do nauki	Posiadam niezbędne kwalifikacje edukacyjne i, jeśli to konieczne, biorę udział w dalszch szkoleniach, ustalajac je z kierownictwem. Korzystam z różnych form zdobywania wiedzy, aby zdobywać nowe umiejętności w rozsądnym czasie.

2.4 Podstawy edukacyjne dla przedszkoli w Polsce vs. Koncepcja ramowa grupy FRÖBEL

Po przeanalizowaniu zasad pracy pedagogicznej FRÖBEL, nasza grupa robocza doszła do wniosku, że bardzo dobrze wpisują się one do programu ramowego Polskiego Ministerstwa Edukacji.

Podstawy pracy pedagogicznej planowanego przedszkola w Słubicach powinny uwzględniać zarówno specyfikę danego kraju, wymagania oświatowe, a także standardy Fröbel, a tym samym opierać się na 3 filarach:

- Cele i zadania określone przez polskiego ustawodawcę: uwzględniać system edukacji oparty na podstawach prawnych, zwłaszcza podstawach edukacyjnych dla przedszkoli i regulacjach dotyczących nadzoru pedagogicznego w Polsce

- Koncepcji ramowej FRÖBEL, która jest jednolita dla wszystkich placówek należących do grupy

- Brać pod uwagę cechy szczególne przedszkola w szerszym kontekście: lokalizacja i otoczenie, potrzeby dzieci i ich rodziców, kompetencje wychowawców

2.5 Moduły edukacyjne według polskich podstaw edukacyjnych dla przedszkoli

2.5.1 Ciało, ruch, zdrowie

Ruch zajmuje szczególne miejsce w rozwoju dzieci. Dzieci insynktownie chętnie się poruszają, ale potrzebują możliwości rozwoju i nauki różnych form ruchu. Jako przedszkole widzimy nasze zadanie polegające na zapewnieniu dzieciom przestrzeni ruchowych do gier i aktywności motorycznych, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz budynku. Biorąc pod uwagę potrzeby ruchowe związane z rozwojem, dzieci mogą wypróbować swoje mocne strony i ograniczenia dzięki licznym opcjom ruchowy, n.p. czołganie się, skakanie, wspinaczkę, balansowanie i bieganie. Każdego dnia będziemy koszystać z naszego ogodu, a także placu zabaw. Dzieci będą mogły ćwiczyć również w pomieszczeniach, wewnątrz budynku.

Dbając o zdrowie zwrócimy również uwagę na zdrowe wyżywienie. Dzieci przynoszą ze sobą śniadanie i przekąski. Rodzice będą uczulani na to, aby zwracać uwagę na wartość odżywczą i bilans zabieranych z domu potraw. Woda i niesłodzone herbaty będą dostępne dla dzieci jako napoje bez ograniczeń przez cały dzień.

Aktywność fizyczna dla dzieci jest równie ważna jak relaks. Jest ona wżny dla ich dobrego samopoczucia i zdrowia. Z jednej strony młodsze dzieci potrzebują wsparcia w kontrolowaniu stresu dzieki interakcji z opiekunem, z drugiej strony potrzebują pokoi relaksacyjnych oraz pokoji do spania - zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami. Powtarzające się rytuały snu, przytulanie i bliskość opiekuna lub innych dzieci dają dziecku poczcie bezpieczeństwa.

2.5.2 Muzyka

Muzyka, dźwięki i rytm mają w życiu dziecka ważne miejsce. W naszym przedszkolu przyłożymy dużo uwagi do do śpiewania i grania na instrumentach. Piosenki będą śpiewane są jako stałe elemenety, n.p. na porannym kręgu oraz na urodziny dzieci, ale także w codziennych sytuacjach podczas zabawy. Zapewnimy dzieciom dostęp do wielu różnych instrumentów muzycznych, z których będą mogły korzystać również samodzielnie.

Taniec, podobnie jak ruch, jest jedną z podstawowych form ludzkiej ekspresji. Dzieci eksperymentują z różnymi rodzajami ruchu zgodnie z rytmem muzyki, a tym samym udoskonalają swoją fizyczną ekspresję. Ruch, muzyka, język i rytm - jako podstawowe kategorie wczesnej nauki - są ze sobą powiązane. Oprócz codziennych ćwiczeń i możliwości tańca zorganizujemy dodatkową ofertę taneczną.

2.5.3 Teatr i projekt/prezentacja

Dzieci poznają swoje środowisko wszystkimi zmysłami i doswiadczają pierwszych wrażeń estetycznych również w przedzkolu. Palcami i patykami robią n.p. ślady na piasku, a także zaczynają rysowac ołówkami. W przypadku dzieci nacisk kładziony jest nie na wynik ich czynności, ale na proces obserwacji i postrzegania otaczającego świata.

Przygotujemy dla dzieci różnordne materiały, n.p. farby, pędzle, wałki, kolorowe kartki, aby mogły rozwijać potencjał twórczy i artystyczny. Prace dzieci będą prezentowane innym dzieciom oraz doceniane przez kadrę pedagogiczna. Nasze pomieszczenia służyć będą również do prezentacji tych prac.

W pomieszczeniach specjlanie przygotowanych pod teatr / kreatywne aktywnosci dzieci znajdą różne kostiumy do przebierania się oraz przedmioty, zapraszające je do zabawy i wymyślania różnych scenek teatralnych.

2.5.4 Życie społeczne

Dzieci będą wspierane przez nas w rozwijaniu inteligencji emocjonalnej, poprzez aktywne słuchanie i pomaganie dzieciom w myśleniu o własnych uczuciach, radzeniu sobie z sytuacjami radosnymi lub stresującymi.

Konflikty są częścią życia codziennego dzieci i wyrażają one w ten sposob różne potrzeby i zainteresowania. Dzieci są uczulane na postrzeganie perspektywy innych oraz wyrażanie własnych życzeń i potrzeb. Chodzi o pomoc dzieciom w samodzielnym rozwiązywaniu konfliktów i w wypróbowaniu różnych strategii rozwiązywania konfliktów. Konstruktywna sprzeczka i umiejętność radzenia sobie z nią sprawia, że dzieci przygotowywują się do życia w społeczeństwie.

Ważne jest dla nas rozwijanie i wdrażanie kultury radzenia sobie z konfliktami. Nauczyciele muszą być zawsze wzorem do naśladowania dla dzieci i pomagać im w codziennym współistnieniu w grupie. W ten sposób dzieci uczą się traktować siebie oraz innych z szacunkiem, a także akceptować siebie, takimi jakimi są.

Wprowadzanie do zajęć różnychh sytuacji „ z życia wziętych" pomaga dzieciom lepiej zrozumieć dynamikę grupy i przystaosawać się do życia w społeczeństwie. Doświadczając własnej skuteczności i uczestnictwa, dzieci zyskują pewność siebie. Pozwalamy dzieciom aktywnie pomagać w kształtowaniu sytuacji - samodzielnie ubierać się i rozbierać, wybierać towarzyszy zabaw, materiały i miejsce zabaw, negocjować ich zasady,

podejmować decyzje itp. - a tym samym otwierajamy im różne możliwości wyboru, zwiększając w ten sposób ich pewność siebie, co z kolei pozytywnie wpływa na ich samodzielne działanie i krytyczne myślenie.

2.6. Pedagogiczne ukierunkowanie planowanego przedszkola w Słubicach

2.6.1 Dwujęzyczność i projekt „Niemiecki z Hansem Hase"

Umiejętności językowe są kluczową kwalifikacją w edukacji dzieci. Są one niezbędne do nawiązania kontaktu z innymi osobami oraz ich zrozumienia. Każde dziecko ma swój własny język, który jest również kształtowany przez odpowiedni kontekst kulturowy i społeczny, zgodnie z jego zainteresowaniami i możliwościami. Te umiejętności językowe należy odkryć, zrozumieć i potraktować z uznaniem. W konstruktywnym procesie dzieci uczą się języka w osobistych relacjach oraz w interakcji z osobami, które są dla nich ważne.

Należy stworzyć atmosferę stymulującą naukę języka, tak aby dzieci mogły rozwinąć rozumienie sygnałów niewerbalnych i ekspresyjny język ciała. Naszym celem jest stworzenie takiego modelu nauki języka, aby zapewnienić wsparcie językowego w codziennych czynnościach poprzez mówienie w jasny i różnorodny sposób, traktując dzieci jako partnerów do rozmowy i okazując takie samo uznanie dla języka polskiego jak i niemieckiego.

EDUKACJA BILINUGUALNA w naszych placówkach realizowana jest przede wszystkim poprzez codzienne używanie obuj języków w trakcie pracy z dziećmi oraz poprzez zatrudnienie nauczycieli, którzy są nativ speakerami.

FRÖBEL
Kompetenz für Kinder

Projekt „Niemiecki z Hansem Hase"

Projekt „Niemiecki z Hansem Hase w przedszkolu" jest to projekt dedykowany dla dzieci w wieku przedszkolnym w wieku od 3 do 6 lat.
Projekt wprowadza dziecko w świat języka niemieckiego w formie zabawy, w łagodny i przyjemny sposób.

Tematy zajęć są proste i przyjemne dla dziecka, ponieważ są to tematy z życia codziennego jak: rodzina, zabawki, liczby, dom, ogród i wiele innych. Nauka języka niemieckiego realizowana jest w sposób modułowy.

Przy każdym temacie posługujemy się zabawną kukiełką - Hans Hase, która pomaga dzieciom „ugryść" temat i opowiada im o swoim hobby, pokazuje swoją rodzinę, dom, ogród lub zabawki.

Dzieci uczą się języka niemieckiego przede wszystkim poprzez zabawę, opowiadania, tańce, projekty artystyczne oraz dzięki przyjemnej atmosferze.

Podsumowując projekt ten ma następujące cele:

Dziecko:
- zyskuje pewność siebie dzięki możliwości wypowiadania się w języku niemieckim w dowolny sposób;
- rozumie polecenia nauczyciela;
- potrafi odpowiedzieć na proste pytania w języku niemieckim;

- potrafi uożyć krótkie wypowiedzi (n.p. o sobie, rodzinie, mieście);
- potrafi poprawnie wymówić słowa z zakresu tematów z którym jest zaznajomiony;

2.6.2 Wsparcie edukacji w naukach przyrodniczych, matematyce i technologii

Pprojekt „Dom małych naukowców"

Pracując z różnymi przedmiotami, liczbami i wielkościami, dzieci zdobywają podstawowe doświadczenia matematyczne. Uczą się matematyki w kontaktach z materiałami, w interakcji z innymi oraz w różnych innych czynnościach. Naszym zadaniem jest zwrócenie uwagi dziecka na matematyczne aspekty sytuacji, na przykład: ilość, wielkość, wagę, pomiary, przestrzeń i czas. Może się to zdarzyć w codziennych sytuacjach, a także w kontekście zabawy. Wspieramy dzieci również językowo, czyli dzieci uczą się rozróżniać, co znaczy: dużo, mało, a także mierzą i ważą różne przedmioty itp. W zdobywaniu podstawowej wiedzy matematycznej nie chodzi tylko o poznanie kształtów i rożnych form geometrycznych, a także cyfr, lecz aby zrozumieć podstawowe prawa matematyczne poprzez kontakt z różnymi obiektami i zbiorami . Treści matematyczne są również zawarte w rożnych zabawach i grach dla dzieci. Celem jest doświadczanie, wypróbowywanie, a tym samym zdobycie umiejętności nazywania terminów matematycznych. Dziecko otwiera się na naturę i matematykę wszystkimi zmysłami i zdobywa na ich podstawie pierwsze naukowe doświadczenia - w każdym dziecku ukryty jest badacz i odkrywca. Dzieci starają dowiedzieć się „dlaczego tak jest" lub „jak coś działa? Dzieci w wieku przedszkolnym mają już zróżnicowane struktury myślenia, potrafią zrozumieć powiązania naukowe i są w stanie zrozumieć relacje „jeśli-to". Zapewniając dzieciom odpowiednie materiały, zdobywają one pierwsze doświadczenie naukowe.

Projekt „Dom Małych Naukowców"

Pedagogiczna koncepcja fundacji **„Dom Małych Naukowców"** opiera się na określonym obrazie dziecka. Ten obraz jest podstawą działań pedagogicznych i zawiera swój własny pomysł na to, jak uczyć dzieci i jak pomóc im otworzyć się na świat. Dzieci posiadaja już pewną zodbytą wcześniej wiedzę i kompetencje. Praca edukacyjna nie koncentruje się na istniejących brakach, ale na mocnych stronach, kompetencjach i potencjale rozwojowym dzieci. Podejście to orientuje się na zasobach, czyli na „wzmocnieniu mocnych stron" u dzieci.

Na poziomie dzieci fundacja „Dom Małych Naukowców" realizuje następujące cele

- Rozwija entuzjazm, ciekawość i zainteresowanie badaniami
- Ćwiczy i rozwija umiejętności rozwiązywania problemów
- Pomaga zrozumieć podstawowe pojęcia naukowe, matematyczne i techniczne
- Pomaga doświadczyć poczucia własnej skuteczności

Na poziomie nauczycieli fundacja „Dom Małych Naukowców" realizuje następujące cele:

- Rozwija entuzjazm dla wspólnych badań z dziećmi
- Pogłębia wiedzę nauczycieli na temat rozwiązań naukowych, matematycznych i technicznych
- Rozwija strategię pracy z dziećmi

- Pomaga ozwijać się zawodowo

Podsumowując, można wymienić następujące zasady pedagogiczne oparte na „Flensburskiej deklaracji wsparcia nauki wczesnoszkolnej", którymi kieruje się fundacja „Dom Małych Naukowców"

• Promuje ciekawość i entuzjazm dzieci w obszarach tematycznych: matematyka, technika, przyroda

• Dzieci mają możliwość zapoznania się odpowiednio do ich wieku z różnymi zagadnieniami naukowymi z zakresu matematyki, techniki, przyrody

• Wspiera indywidualne podejscie do dzieci, rozwija entuzjazm dzieci do prowadzenia przez nie badań

• Dzieci uczą się nie tylko do nauczycieli, ale również od siebie na wzajem poprzez wymianę pomysłów

• Nauczyciele zajmują się nie tylko przekazaniem treści, ale także pomagają w procesch uczenia się

• Tematy edukacyjne z matematyki, technologii i przyrody nie są traktowane jako osbne dziedziny naukowe, lecz jako powiązane ze sobą elementy

• Refleksja dotycząca procesów uczenia się dzieci jest istotnym elementem, który jest regularnie udokumentowany

• Regularna wymiana zawodowa pomiędzy nauczycielami służy zreflekotwaniu ich własnej pracy i pozyskaniu nowych pomysłów na dalszą pracę z dziećmi

Praktyczne informacje dla nauczycieli oraz szczegółowy opis pracy z dziećmi opisane zostały w koncepcji edukacyjnej fundacji „DOM MAŁYCH NAUKOWCÓW "- p.t. „**Instrukcje dotyczące nauki wczesnoszkolnej z dziećmi w dziedzinie matematyki, techniki i przyrody".**

Źródło: Fundacja „Haus der kleinen Forscher", Rungestrasse 18, 10179 Berlin
www.haus-der-kleinen-forscher.de

2.6.3 Koncepcja aklimatyzacji oparta na modelu berlińskim

Przyjęcie dziecka do do żłobka lub przedszkola to bardzo ekscytujący okres dla dzieci i ich rodzin. W tym czasie staramy się podejść do każdego podopiecznego w sposób indywidualny i z wyczuciem przyzwyczaić go do nowego środowiska. Przyzwyczajnienie dzieci do nowych warunków odbywa się zgodnie z tzw. **berlińskim modelem aklimatyzacji.**

Jeszcze przed rozpoczęciem procesu aklimatyzacji nauczyciel kontaktuje się z opiekunami i zaprasza ich na rozmowę zapoznawczą. Dzięki temu mogą oni poznać codzienne życie przedszkola i omówić ważne dla nich sprawy. Rodzice mają również okazję poznać opiekuna i zapoznać się z proponowanym modelem aklimatyzacji.

Co więcej podczas wywiadu z rodzicem nauczyciel ma okazję omówić istotne nawyki i przyzwyczajnia dziecka. Celem rozmowy jest jak najlepsze przygotowanie się do procesu aklimatyzacji, przede wszystkim pod kątem potrzeb dziecka, ale i oczekiwań rodziców oraz możliwości nauczycieli.

FRÖBEL
Kompetenz für Kinder

Wywiad z opiekunami

- Czy rodzice sami chodzili do przedszkola?
- W jakiej konstelacji rodzinnej doratsa dziecko? (Czy ma rodzeństwo, które mieszka w domu? Jakie ososby opiekują się dzieckiem?)
- Czy dziecko miało już kontakt z innymi dziećmi?
- Jak widzisz swoje dziecko?
- Jak wygląda codzienna rutyna dziecka?
- Jakie są zasady dotyczące dziecka w twojej rodzinie?
- Co dziecko już potrafi, a czego jeszcze nie umie?
- Jakie wartości przekazujesz swojemu dziecku, co jest dla Ciebie ważne?
- Czego oczekujesz dla swojego dziecka, co jest dla ciebie szczególnie ważne?
- Co szczególnie lubisz robić sam, jak możesz zaangażować się w codzienne życie przedszkola?
- Czego oczekujesz od współpracy z nauczycielem, czy masz konkretne pomysły?

Koncepcja aklimatyzacji

W okresie aklimatyzacji dziecko ma wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z nowym środowiskiem, opiekunami oraz codziennymi rytuałami w placówce.

W tym czasie również rodzice mają możliwość lepszego poznania naszego przedszkola, nauczycieli oraz bezpośdernich opiekunów dziecka. Dzięki temu rodzice są spokojniejsi i wiedzą, że ich dzieci są w niezawodnych rękach.

Okres aklimatyzacji dzieli się na 4 fazy:

1. Faza podstawowa – 3 dni

- *Dziecko wraz z rodzicem lub znaną mu osobą spędza w przedszklu około 1– 2 godziny dziennie*
- *Obserwacja dziecka przez nauczyciela i pierwsza próba nawiązania z nim kontaktu*
- *Brak próby rozdzielenia dziecka z rodzicem lub znaną mu osobą*

2. Czwarty dzień

- *Pierwsza próba separacji dziecka od rodzica oraz wstępna decyzja dotycząca długości okresu aklimatyzacji (krótsza lub dłuższa aklimatyzacja w zależności od reakcji dziecka)*

3. Faza stabilizacji

- *Coraz częstsze przejmowanie zadań opiekuńczych przez nauczyciela*
- *Wydłużenie spędzanego przez dziecko czasu w grupie dzieci bez obecności rodzica (jeśli dziecko zaakceptuje separację)*
- *W przypadku problemów z separacją: dalsze próby separacji przekładane są na drugi tydzień.*

4. Faza końcowa

- *Zakończenie aklimatyzacji, kiedy dziecko czuje się bezpiecznie i komfortowo w nowym środowisku i zyskało zaufanie do swoich nowych opiekunów.*

FRÖBEL
Kompetenz für Kinder

Podsumowanie koncepcji aklimatyzacji opartej na modelu berlińskim:

Czas trwania	ok. 1 do 3 tygodni
Kto towarzyszy dziecku w przedszkolu?	Mama lub tata, lub inna bardzo bliska dziecku osoba.
Przed aklimatyzacją	Rozmowa pomiędzy dyrektorką przedszkola a rodzicami dziecka: • omówienie znaczenia i przebiegu adaptacji • uzyskanie informacji o przyzwyczajeniach dziecka • określenie wzajemnych oczekiwań Wyjaśnienie roli bliskiej dziecku osoby jako „bezpiecznej przystani" podczas adaptacji
Aklimatyzacja	Trzydniowa faza wstępna: • Dziecko, wraz z bliską mu osobą, przebywa 1-2 godziny w jednym pomieszczeniu w przedszkolu • Pobyt w przedszkolu odbywa się zawsze w tych samych, wcześniej ustalonych godzinach • Podczas trwania tej fazy osoba towarzysząca dziecku w adaptacji nigdy nie opuszcza pomieszczenia bez dziecka • Ta sama wychowawczyni każdego dnia wita oraz żegna dziecko i osobę mu towarzyszącą Dziecko decyduje co, kiedy i w jakim tempie będzie odkrywało i w jakich zabawach uczestniczyło. ---------- Zdobywanie pewności siebie: • Dziecko wraz z osobą towarzyszącą przychodzi do przedszkola przed południem na 2-3 godziny. W towarzystwie zawsze tej samej wychowawczyni dziecko poznaje różne sytuacje z życia przedszkola

	(przywitanie w kole, zajęcia, przebieg posiłków). • Przebieg dnia dziecka staje się coraz bardziej ustrukturyzowany i zrytualizowany oraz dopasowany do jego potrzeb i możliwości. Pierwsze próby pozostawienia dziecka samego w przedszkolu: • Po kilku dniach towarzysząca dziecku osoba żegna się z nim i opuszcza salę na co najwyżej 30 min. • Jeśli nie uda się dziecka pocieszyć i uspokoić w przeciągu 2-3 min., osoba towarzysząca dziecku w adaptacji powinna wrócić do sali. Po ponownym przyjściu osoby towarzyszącej dziecku w adaptacji wizyta w przedszkolu powinna na ten dzień zostać zakończona. ---------- Faza stablizacji: • W obecności osoby towarzyszącej dziecku w adaptacji wychowawczyni coraz bardziej przejmuje opiekę nad dzieckiem. • Wychowawczyni towarzyszy dziecku w zabawie i reaguje na jego sygnały. • Czas pozostawiania dziecka w przedszkolu stopniowo się wydłuża. • Faza stabilizacji nigdy nie zaczyna się w poniedziałek. Z reguły, lepiej jest, aby dziecko w przedszkolu przyzwyczajać do drzemki w nieco późniejszym czasie. Dzięki temu będzie ono mogło wraz z wychowawczynią na spokojnie wypracować wspólne rytuały towarzyszące zasypianiu.
Po aklimatyzacji	Ocena i zakończenie aklimatyzacji: • podczas całego okresu adaptacji, możliwie każdego dnia, wychowawczyni wraz z osobą towarzyszącą dziecku w adaptacji

	omawiają pozytywne i krytyczne momenty. • Po aklimatyzacji odbywa się rozmowa podsumowująca z rodzicami, podczas której zostanie jeszcze raz omówiony i oceniony przebieg adaptacji dziecka. Dziecko stopniowo nawiązuje relację z pozostałymi wychowawczyniami.

3. Analiza rynku edukacji wczesnoszkolnej w polsko-niemieckim regionie przygranicznym

3.1 Edukacja przedszkolna w Polsce

Polski system edukacji bardzo różni się od systemu w Niemczech.

Organizacja systemu szkolnictwa w Polsce leży w gestii Ministerstwa Edukacji, ale za finansowanie i zarządzanie szkołami i przedszkolami odpowiadają gminy.

Opieka nad dziećmi w wieku poniżej 3 lat może być zorganizowana w Polsce w formie żłobka lub klubu dziecięcego, lub dzieckiem opiekuje sie tzw. niania/opiekunka.

Dzieci mogą być przyjmowane do przedszkola od 3 roku życia, ale przedszkole jest obowiązkowe tylko dla sześciolatków, które muszą ukończyć rok przygotowania przed pójściem do szkoły.

Jeśli do tej pory dzieci nie byly w przedszkolu, muszą ukończyć klasę zerowa (tzw. „Zerówke"). Ten etap jest ostatnim etapem przed pójściem polskich dzieci do szkoły podstawowej. Potem zaczynają szkołę w wieku siedmiu lat.

W Niemczech co czwarte dziecko, które nie ukończyło jeszcze trzech lat, jest w przedszkolu. W Polsce jest inaczej. Większość dzieci w wieku do trzech lat pozostaje pod opieka w domu.

Odsetek dzieci, które chodzą do przedszkola / żłobka i mają mniej niż trzy lata, wynosi zaledwie około 2-3 procent. Ogólnie rzecz biorąc, Polska ma relatywnie niższy odsetek miejsc opieki dziennej. Jedynie 38 procent dzieci (od trzech do pięciu lat) uczęszcza do przedszkola.

3.2 Właściwe władze i nadzór nad przedszkolem w Polsce

Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 każda nowo powstająca placówka zajmująca się opieką nad dziećmi w wieku do 3 lat w formie żłobka lub klubu dziecięcego, powinna być wpisana do rejestru prowadzonego przez urząd gminy.

W polskim systemie oświaty dzieci w wieku od 3 do 6 lat objęte są wychowaniem przedszkolnym. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach,

Placówki niepubliczne mogą zakładać osoby prawne i osoby fizyczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego tj. gminę. Wpisu do ewidencji dokonuje się w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia, a organ, który dokonał wpisu doręcza z urzędu zgłaszającemu zaświadczenie o wpisie do ewidencji, a jego kopię przekazuje kuratorowi oświaty. Publiczne i niepubliczne przedszkola i inne formy realizują

programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego i zatrudniają nauczycieli posiadających odpowiednie kwalifikacje określone odrębnymi przepisami.

3.3 Wymagania dla kadr w przedszkolach w Polsce

Osoby pracujące w przedszkolach to nie opiekunki do dzieci, a rasowi nauczyciele. I z tego założenia także wychodzi Minister Edukacji Narodowej, który narzuca wymagania co do kwalifikacji zawodowych osób, pracujących w przedszkolach.

Jakie kwalifikacje musi mieć nauczyciel przedszkola?

W roku szkolnym 2020-21 wszyscy nauczyciele w przedszkolach i będą musieli mieć kwalifikacje na poziomie studiów magisterskich.

Kwalifikacje nauczyciela wychowania przedszkolnego posiada osoba, która posiada przygotowanie pedagogiczne oraz ukończyła jednolite studia magisterskie: na kierunku **wychowanie przedszkolne, edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna czy pedagogika specjalna ze specjalizacją praca z dziećmi w wieku przedszkolnym.**

Różnie nazywane, w zależności od uczelni lub okresu, w którym funkcjonowały.

Wszyscy nauczyciele w przedszkoli i szkół podstawowych, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia (licencjackie), przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela zachowują kwalifikacje do nauczania w tych placówkach jeszcze tylko przez dwa lata! Po tej dacie konieczne będzie posiadanie kwalifikacji na poziomie studiów magisterskich

Jednak także nauczyciel, który ukończył studia przedmiotowe np. z języka angielskiego jako filologię angielską, i zdobył przygotowanie pedagogiczne, może uczyć w przedszkolu wspomnianego języka angielskiego.

Zatem osoby, które ukończyły kierunki przedmiotowe z dyplomem ukończenia studiów jako magister i mają przygotowanie pedagogiczne też mogą pracować w przedszkolu.

Co oznacza **wykształcenie z przygotowania pedagogicznego**?

Minister Edukacji Narodowej narzuca, że takie przygotowanie jest ważne, kiedy poświadczone jest dyplomem lub świadectwem ukończenia kursu, który obejmował 270 godzin nauki oraz 150 godzin praktyk zawodowych.

Poza posiadaniem odpowiedniego wykształcenia, kandydat do pracy na stanowisku nauczyciela w przedszkolu:

- nie może być karany
- powinien mieć pełną zdolność do czynności prawnych i korzystać w pełni z praw publicznych
- musi przejść badania lekarskie uprawniające do pracy w zawodzie nauczyciela przedszkolnego.

Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym

Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba, która spełnia wymogi z art. 16 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3:

1) posiadająca kwalifikacje: pielęgniarki, położnej, opiekunki dziecięcej, nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji

wczesnoszkolnej lub pedagoga opiekuńczo-wychowawczego, pedagoga społeczno-wychowawczego, pedagoga wczesnej edukacji, terapeuty pedagogicznego lub

2) która ukończyła studia lub studia podyplomowe na kierunku lub specjalności: wczesne wspomaganie rozwoju, wspomaganie rozwoju dzieci w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w żłobkach i przedszkolach, edukacja prorozwojowa, pedagogika małego dziecka, psychologia dziecięca, psychologia wspierania rozwoju i kształcenia lub psychologia wychowawcza.

Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być także osoba (wymogi z art. 16 ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3), która odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz posiada co najmniej wykształcenie:

1) wyższe na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem, i odbyła 80-godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności lub

2) średnie lub średnie branżowe oraz:

a) co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 (jeśli osoba nie pracowała z dziećmi w wieku do lat 3 przez okres co najmniej 6 miesięcy bezpośrednio przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun, zobowiązana jest w ciągu 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na stanowisku opiekuna odbyć 80-godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności) lub

b) przed zatrudnieniem jako opiekun w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 280-godzinne szkolenie, z czego co najmniej 80 godzin w formie zajęć praktycznych, polegających na sprawowaniu opieki nad dzieckiem pod

kierunkiem opiekuna, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 – opis powyżej.

3.4 Finansowanie przedszkoli w Polsce

3.4.1 Wniosek o dofinansowanie, terminy raportowania w gminie

Co trzeba zrobić, żeby otrzymać dotację na przedszkole niepubliczne?

Podstawę prawną do udzielania dotacji dla przedszkoli niepublicznych stanowią przepisy art. 90 ust. 2b, 2c, 2d, 3c i 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego - pod warunkiem, że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji.

Warunkiem ubiegania się o dotację przez osobę prowadzącą niepubliczne przedszkole, jest określony w ww. przepisach wymóg corocznego podawania organowi właściwemu do udzielenia dotacji planowanej liczby uczniów. Warunek ten winien być spełniony nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji.

3.4.2 Wniosek, rozliczenie dotacji w Słubicach

Uchwała Nr XLVI/360/2018 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy Słubice dla niepublicznych przedszkoli i niepublicznych innych form wychowania przedszkolnego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości jej pobrania i wykorzystania:

„§2 Tryb udzielania dotacji:

1) organ prowadzący niepubliczną szkołę podstawową, niepubliczne przedszkole, niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego składa Burmistrzowi Słubic w terminie, o którym mowa w art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, wniosek o udzielenie dotacji, wzór wniosku stanowi załącznik nr 1 do uchwały;

2) organ prowadzący niepubliczną szkołę podstawową, niepubliczne przedszkole, niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, w terminie do dnia 5 każdego miesiąca roku udzielania dotacji, składa do Zespołu Administracyjnego Oświaty w Słubicach informację, wzór informacji stanowi załącznik nr 2 do uchwały;

3) dotacja udzielana jest na każdego ucznia wskazanego w informacji, o której mowa w pkt 2;

4) miesięczna kwota dotacji, obliczona na podstawie informacji, o której mowa w pkt 2, przekazywana jest w terminie, o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, na rachunek bankowy wskazany w tej informacji.

§ 3. Tryb rozliczania dotacji:

1) organ prowadzący niepubliczną szkołę podstawową, niepubliczne przedszkole, niepubliczną inną formę wychowania przedszkolnego, w terminie do 15 stycznia roku następującego po roku udzielenia dotacji, składa Burmistrzowi Słubic rozliczenie dotacji, wzór rozliczenia dotacji stanowi załącznik nr 3 do uchwały;

2) Burmistrz Słubic ma prawo żądania wyjaśnień i dodatkowych wyjaśnień w zakresie złożonego rozliczenia oraz korekt tego rozliczenia;

3) Burmistrz Słubic w terminie do 28 lutego roku następującego po roku, którego dotyczy rozliczenie, zatwierdza rozliczenie dotacji.

3.4.3 Kwota dotacji w Słubicach

Przedszkola niepubliczne w Słubicach otrzymują na każdego ucznia / przedszkolaka dotację z budżetu gminy w wyskości równej 75 % podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli publicznych.

Obecnie zgodnie z uchwałą rady Miejskiej w Słubicach z dnia 09 stycznia 2018r. miesięczna kwota dotacji udzielana niepublicznym przedszkolom w gminie Słubice na dzień 01.06.2020r. wynosi **630,35 złotych** na jedno dzeicko/miesięcznie.

3.4.4 Czesne

Przedszkola publiczne w Polsce.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami pobyt dziecka w wieku od 3 do 5 lat w publicznym przedszkolu **w godzinach od 8:00 do 13:00 jest bezpłatny.**

Prawnie uregulowana cena dla rodzica za każdą dodatkową godzinę opieki (po 5 godzinie) wynosi **1,00 PLN.**

W przypadku pracujących rodziców możemy założyć, że dzienny pobyt dziecka w przedszkolu wynosi zwykle 9 lub 10 godzin. Wydatki na ten czas wynoszą zatem około 5 PLN na dzień.

Przeciętnie rodzina w Polsce płaci około **100 - 130 zł** za 9-10 godzin opieki w publicznym przedszkolu.

Oprócz wyżej wymienionych opłat rodzice pokrywają koszty posiłków. Kwota zależy między innymi od lokalizacji przedszkola i sposobu organizacji posiłków. W większych miastach zazwyczaj trzeba płacić więcej za wyżywienie.

Zakładając, że dziecko spożywa trzy posiłki w przedszkolu, opłata za posiłek wynosi około 9 PLN dziennie, tzn. około **200 PLN - 225 PLN** miesięcznie.

Przeciętnie rodzina w Polsce płaci około **300–400 zł** za 9-10 godzin opieki w publicznym przedszkolu, wliczając posiłki.

Prywatne przedszkole w Polsce

Opłaty za pobyt dziecka i posiłki w prywatnym przedszkolu lub klubie malucha ponoszą rodzice. Wysokość opłat określa instytucja prowadząca przedszkole. Opłata za miejsce w prywatnym przedszkolu waha się od 1000 do 2000 PLN / miesięcznie, w zależności od regionu. Duże metropolie maja wyższe ceny. **Średnio opłata wynosi 1000 PLN**.

Analiza konkurencji wykazała, że w mieście Słubice znajdują się 2 prywatne przedszkola, które pobierają następujące czesne:

- Przedszkole „Super Dziecko" z czesnym w wysokości 490,00 PLN, w cenę wliczone są posilki.

- Przedszkole „Kraina Radosci" z czesnym w wysokości 790,00 PLN, w cenę wliczone są posiłki.

3.5 Raportowanie do właściwych organów w Polsce, statystyki i system rozliczania

(SIO - System Informacji Oświatowej)

Wszystkie placówki oświatowe w Polsce, w tym publiczne i prywatne przedszkola maja, mają obowiązek przekazywania danych do systemu SIO.

Szczególną wazna informacją są dane przekazane do bazy danych SIO według **stanu na 30 września**; służą one bowiem do obliczenia zarówno kwoty subwencji oświatowej na kolejny rok i podlegają szczególnej kontroli.

Nowe SIO ma nie tylko służyć do podziału części oświatowej subwencji ogólnej już od 2020 roku, ale jest już wykorzystywane do realizacji wielu innych, ważnych zadań np. weryfikacji prawa do świadczeń rodzinnych (w tym 500+) itp.

FRÖBEL
Kompetenz für Kinder

4. Misja, wizja, cele strategiczne i podejście biznesowe na polskim rynku

4.1 Misja Fröbel

„Kompetencje dla dzieci" - zgodnie z tą wiodącą zasadą FRÖBEL, działająca ponadregionalnie organizacja non-profit , prowadzi przedszkola, swietlice i usługi z zakresu wspierania rodzin.

Placówki FRÖBEL to miejsca dla wszystkich dzieci i ich rodzin, niezależnie od pochodzenia społecznego i kulturowego, specjalnych potrzeb oraz płci.

Deklaracja misji FRÖBEL wyraźnie skupia się na prawach dziecka, na rozwoju dzieci, ich edukacji oraz wspiera zaangażowanie wszystkich osób odpowiedzialnych za te cele.

Kluczowe przesłanie misji

W misję FRÖBEL wpisują się wszystkie dotychczasowe procesy innowacji z zakresu pedagogki, rozwój jakości we wszystkich obszarach działania i kultura organizacji.

FRÖBEL wiele osiągnął w ostatnich latach, dlatego kolejnym krokiem jest strukturalne zakotwiczenie praw dziecka u podstawy pracy pedagogicznej.

Zgodnie z naszą zasadą „kompetencji dla dzieci" dostosowaliśmy naszą misję, stawiając dzieci na pierwszym miejscu. Prawa dzieci są kluczowe w ramach zadań pedagogiczyvh we wszystkich naszych placówkach. Przestrzeganie praw dziecka rozumiemy jako stały elemen pracy edukacyjnej.

Opieka nad dziecmi w naszych żłobkach, przedszkolach i ośrodkach opieki pozaszkolnej odbywa się zgodnie z prawami dziecka opisanymi w Konwencji ONZ. W ten sposób wspieramy dzieci w stawaniu się niezależnymi, pewnymi siebie, pozbawionzmi uprzedzeń, odpowiedzialnymi członkami demokratycznego społeczeństwa.

4.2 Wizja

Transgraniczna wymiana umiejętności, synergia, sieć partrenrow.

Od wielu lat FRÖBEL działa nietylko w Niemczech, ale i poza granicami kraju. Naszym celem jest uczenie się od innych oraz dzielenie się własnymi doświadczeniami. Promujemy wymianę doświadczeń oraz wzmacniamy nasze umiejętności interkulturowe. Nasze międzynarodowe kontakty pomagają nam wspierać naszą pracę z zakresu edukacji dwujęzycznej, przede wszystkim niemiecko-angielskiej, oraz polsko-niemieckiej. Prowadzimy łącznie pięć przedszkoli za granicą, m.in. w Australii i w Polsce.

W ramach naszych programów wymiany pracownikow regularnie przyjmujemy gości / nauczyclieli / wychowawców z innych krajów europejskich. Spojrzenie ponad granicami krajów i kontynentów pomaga nam rozpoznać ważne różnice kulturowe, na przykład w kwestiach wychowania dzieci i włączyć je do praktyki edukacyjnej w naszych instytucjach.
Aktywna wymiana doświadczeń zawodowych z naszymi partnerami za granicą wzmacnia naszą zdolności innowacyji.
Zdołaliśmy zgromadzić fachową wiedzę w wielu różnych obszarach edukacji, takich n.p. jak praca nad projektami, wdrożenie strukturalne, wymagane wyposażenie, a także eksploatacja przedszkoli za granicą. Wiedzę ta

uzupełniają nasze wieloletnie doświadczenie w dziedzinie edukacji w Niemczech, jaki i poza granicami kraju.

Po otworzeniu pierwszego przedszkola FRÖBEL w Poznaniu chcemy rozpocząć poszukiwania co najmniej jednego kolejnego obiektu w Polsce. Obok metropolii, takich jak Gdańsk, Kraków, Wrocław i Warszawa, interesujące dla nast jest dwumiasto Frankfurt nad Odrą – Słubice. Wraz z otwarciem przedszkola w Słubicach chcemy osiągnąć dalsze efekty dodane dla przedszkoli w Niemczech i w Polsce.

Bezpośrednia lokalizacja na granicy w połączeniu z wysoko wykwalifikowanymi wielojęzycznymi specjalistami z obu krajów, a także brak wystraczającej ilości miejsc opieki nad dziećmi w obu miastach, to więcej niż idealne warunki do założenia wysokiej jakości wielojęzycznego przedszkolach w Słubicach.

Wraz z utworzeniem dodatkowego przedszkola w Słubicach, promowana w brandeburgii strategia dwujęzycznego przedszkola zostałaby jeszcze bardziej na atrakcyjności. Istnieje tutaj duży potencjał do wymiany kadry / nauczycieli / pomiedzy przedszkolami obu miast.

Unikalną cechą przedszkola FRÖBEL w Słubicach może być fakt, iż FRÖBEL ucieleśnia nowoczesną i naukowo uzasadnioną pedagogikę oraz oprócz oferty nauki języka angielskiego, oferuje intensywną nauke j. niemieckiego na zadadzie imersji.
Ponadto placowka będzie oferować specjalne projekty edukacyjne z Niemiec, np. „Domu Małych Naukowcow“.

4.3 Cele strategiczne

Wybór optymalnej lokalizacji w Słubicach pod budowę planowanego przedszkola jest kamieniem milowym w planowanym przedsięwzięciu.

W trakcie realizacji projektu znaleziono budynek, który mozna zaadaptowac pod przedszkole. Ocenie zostalo poddanych kilka budynków. Wybrany budynek ma zostać wynajęty i dostosowany zgodnie z wymogami architektonicznymi i budowlanymi pod wymogi przedszkola w Polsce.

Budynek wymaga remontu i dostosowania do obowiązujących wymogów budowlanych. Dokładny opis kosztów można znaleźć w części 5 studium wykonalności.

Projekt architektoniczny adaptacji budynku powinien powstać w 2020 r., a prace remontowe / adaptacyjne powinny zostać zakończone w 2021 r.

Aby otrzymac pozwolnie na otwarcie placówki muszą być spełnione dodatkowe wymagania Sanepidu oraz Kuratorium.

Proces składania wniosków i zatwierdzania ww wymagań powinien odbywać sie przez biuro polskich architektów.

Planowane otwarcie przedzkola odbędzie się prawdopodobnie na początku 2022 r.

Reklama przedszkola powinna się rozpocząć w połowie 2021 r., aby zapewnić krytyczną minimalną liczbę dzieci na początku 2022 r. – (10 dzieci powyżej 3 roku).

Oficjalna rekrutacja do instytucji publicznych rozpocznie się w kwietniu w całym kraju. Aktywna reklama powinna rozpocząć się zatem wcześniej (początek 2022 r.).

Liczba dzieci ma być stopniowo zwiększana w ciągu roku.

Próg rentowności powinien zostać osiągnięty nie później niż III / IV kwartale 2022 r. – (50 dzieci powyżej 3 roku).

Głównym celem jest osiągnięcie pełnej liczby dzieci do końca 2022 r. / początku 2023 r. (80 dzieci powyżej 3 roku), oraz uzyskanie dobrej renomy jako przedszkola, a także stworzenie stabilnych ram finansowych na rok 2024.

4.4 Podejście biznesowe

Otwarcie prywatnego przedszkola w Polsce to duża inwestycja. Inwestor może czekać do kilku lat na zwrot zainwestowanych środków. Założenie przedszkola wymaga znacznych środków własnych.

Oprócz kosztów inwestycji – remontu / adaptacji lokalu, umeblowania, dostosowania placu zabaw - należy dodać bieżące koszty miesięczne.

Należą do nich:

- Czynsz za budynek (ok. 1.200 m2) - Szacunkowy koszt 33 180 PLN plus 23% VAT = **40.811 PLN brutto**

- Koszty użytkowania budynków / koszty dodatkowe, takie jak prąd, ogrzewanie, woda, ciepła woda, wywóz śmieci, podatki od nieruchomości, opłata abonamentowa - Szacunkowe koszty na ok. m2 dla 80 dzieci **ok. 5 000 PLN**

- Wynagrodzenie pracowników i nauczycieli - szacunkowy koszt **25.200 PLN** dla siedmiu pracowników (4 nauczycieli + 2 osób kadry wspierającej+ kierownik przedszkola) przy liczbie 80 dzieci

- - posiłki dla dzieci - szacunkowy koszt **20 800 PLN** (260 PLN x 80 dzieci)

Miesięczne koszty stałe wynosić będą ok. 91.800 PLN miesięcznie przy pełnym obłożeniu przedszkola tj. ok. 80 dzieci.

Koszty inwestycji i rozruchu związane z uruchomieniem nowego obiektu muszą zostać pokryte z funduszy spółki matki FRÖBEL e.V. lub FRÖBEL International GmbH.

Planowane przychody:

Wysokość dochodu zależy od wielu czynników: reputacji przedszkola, lokalizacji, konkurencji i liczby dzieci.

Źródłem dochodu dla prywatnego przedszkola jest jedej strony dotacja, a z drugiej czesne.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty: „Przedszkola niepubliczne mają prawo do dotacji na dziecko w wysokości co najmniej 75% bieżących wydatków na dziecko w przedszkolach publicznych".

Dotacja publiczna gminy Słubice na rok kalendarzowy 2020 wynosi **630 PLN** na dziecko powyzej 3 roku zycia / miesięcznie.

Czesne w całej Polsce waha się od 400 zł do 1000 zł i nieco ponad 1000 zł miesięcznie.

Analiza konkurencji w mieście Słubice wykazała, że są tu 2 prywatne przedszkola, które pobierają następujące opłaty / czesne:

- Przedszkole „Super Dziecko" z czesnym w wysokości **490,00 PLN**, w tym posiłki.

- Przedszkole „Kraina Radosci" z czesynm w wysokości **790,00 PLN**, w tym posiłki.

Planowane czesne za przedszkole FRÖBEL nie powinny wykazywać bardzo dużych różnic w stosunku do innych podobnych placówek, aby móc zachować konkurencyjność.

Można jednak przewidzieć wyższą opłatę w wysokości od **800 do 1000 zł**, ponieważ przedszkole FRÖBEL ma wyjątkową ofertę, która dla wymagających i świadomych rodziców jest warta swojej ceny.

Zaletą przedszkola FRÖBEL w Słubicach jest fakt, że FRÖBEL ucieleśnia nowoczesną i naukowo uzasadnioną pedagogikę oraz oferuje intensywną naukę języka niemieckiego na zasadzie imersji. Ponadto oferuje dodatkowe projekty edukacyjne praktykowane w Niemieczech, jak n.p. „Dom Małych Naukowców".

Ponadto standardy FRÖBEL, które odnoszą się do pomieszczeń, wystroju wnętrz i przestrzeni zewnętrznej, również mówią same za siebie i robią spore wrażenie na rodzicach.
Tego typu flagowym przedszkolem w Polsce jest przedszkole MALTA w Poznaniu.

W tym kontekście bardzo ważne jest, aby skutecznie pracować z nowoczesnymi mediami, ukierunkowaną reklamą oraz aktywnie pozyskiwać rodziców poprzez rozmowy z nimi, aby móc dobrze wyjaśnić koncepcję pracy pedagogicznej FRÖBEL.

Należy jednak dopilnować, aby obiekt nie był postrzegany jako zbyt elitarny ze względu na swój wyjątkowy profil i przez to nie był już interesujący dla przeciętnego obywatela z Polski.
Niemniej jednak nasi klienci będą należeć do wyższej klasy średniej, ponieważ opłaty za miejsce w przedszkolach publicznych o wartości do ok. 300 PLN są znacznie niższe niż planowane przez nas czesne.